

HUDKOMPLIKATIONER FÖR PATIENT MED STOMI

Sammanfattning

Fakta om orsaker till hudkomplikationer, behandling och förebyggande vård för patient med stomi.

Definition

Stomi = En bit av tarmen läggs upp på huden och sys fast. Anledningen till att en stomi anläggs kan vara kronisk tarmsjukdom, cancer eller missbildningar.

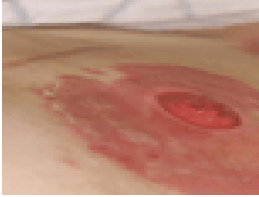

Stomin täcks av ett specialförband, stomipåse.

Etiologisk diagnos

Hudproblem hos patient med stomi kan vara orsakad av inflammatorisk tarmsjukdom, eksem eller psoriasis.

Fastställs utifrån anamnes och symptom.

Komplikation	Symptom	Orsak	Behandling	Förebygg åtgärd
Erythematos Hud 	Hudrodnad	Kemisk, toxisk eller mekanisk påverkan på huden. Läckageproblem. Dåligt anpassat hål i stomibandage.	Korrekt stomivård samt ett väl anpassat hål i stomibandaget. Hudskyddsmedel. Kontakt med stomiterapeut.	Ett väl utprovat och tätt bandage. Korrekt stomivård.
Erosiv hud 	Skadad, skinnflådd och vätskande hud.	Läckage. Vilket gör att plattan är svår att fästa.	Tät bandagering med hjälp av pasta, tätningsringar eller konvexitet. Ströpuder.	
Macererad hud 	Fuktig och uppluckrad hud.	Kemisk, toxisk eller mekanisk påverkan på huden. Läckageproblem. För stort hål i bandage eller ett felaktigt använt. Ej korrekt stomivård.	Kontakt och behandling av stomiterapeut. Adstrangerande lösning i 2 ve. Ströpuder på fuktig hud.	Ett väl utprovat och tätt bandage. Korrekt stomivård
Ulcererad hud 	Skada på huden som går ner djupare i vävnaden. Kan ses vid ex Pyoderma gangrenosum.	Svår läckageskada eller tryck av konvexitet.	Mot huden läggs ett hydrofiberförband, Ovanpå detta ett hydrokolloidförband. Övergå till tvådelsbandage. Tryckavlastning vid konvexitet.	
Irriterad hud	Huden är röd	För hög	Ta reda på orsaken	

	och irriterad.	bytesfrekvens. Fel teknik vid avlägsnande av plattan. Läckage.	till irritationen. Fråga pat vilken teknik som anv vid byte. Vid läckage ; tätning eller byte av bandage.	
Infekterad (svamp) hud 	Röd hud, ev. med gulvit beläggning.	Ständigt fuktig hud under plattan. Svamp i ljumskar eller hudveck som sprider sig till stomin.	Adstringerande lösning. Tätt bandage. Läkbesök för ev. tablettbeh. Behandling av svamp på övriga ställen.	Ett väl utprovat och tätt bandage. Täta byten.
Folikulit 	Röda varblåsor under plattan, konc till hårrötter.	Täta byten av hårt sittande platta eller påse i komb med kraftig hårväxt. När plattan/påsen tas bort dras hårstråna ut en bit, bakterier fastnar och kan följa med till hårsäckarna (folliklarna) när de dras tillbaka.	Tvätta med koksalt eller Alsollösning. Låt torka. Anv en platta med mildare fäste. Försiktighet vid borttagande.	Vid riklig hårväxt ska mycket vatten användas vid borttagning. Vid behov rakning (engångshyvel), medhårs.
CPD – kronisk papillomatös förändring 	Vårtliknande förändringar i närhet av stomin. Vanligast vid urostomier.	Fuktig hud pga. För stort hål i plattan eller påsen. Friktion mellan plattans kant och huden.	Lapis på vårtorna, varannan alt två ggr/ve . Avlägsnande med diatermi eller laser. Adstringerande lösning. Tätt bandage. Frekventa byten. Tätning.	Tätt bandage. Tätning runt stomin. Tätningsring eller konvexitet. Väl anpassat hål.
Pyoderma gangrenosum 	Smärtsamma sår som bildar fickor under huden.	Vanligast vid ileostomi i samband med skov av grunsjd (Ulcerös colit/Morbus Crohn)	Behandling av grundsjukdom. Stomiterapeut beh med cortison lokalt i sår. Hydrofiber då såren vätskar, under platta.	

Källor: Stomanet (Stomisektionen och Coloplast)
Stomisektionen, kirurgkliniken, Falu lasarett.

FÖRBANDSREKOMMENDATIONER

Status	Förbandsgrupp	Produktnamn
Erythematos stomi	Hudskyddsmedel	Cavilon no sting®/3M
Erosiv stomi	Ströpuder Pasta	Stomahesive®/Convatec Duoderm pasta® /Convatec
Macererad stomi	Adstringerande Ströpuder	Metylrosanilin 0,1-0,25% /Apoteket Stomahesive®/Convatec
Ulcererad stomi	Hydrofiber Hydrokolloidala	Aquacel®/Convatec Duoderm®/Convatec, Hydrokoll Thin®/Hartmann, Comfeel®/Selefa Trade, Tegaderm hydrocolloid®/Mölnlycke.
Infekterad (svamp) stomi	Adstringerande Pasta	Metylrosanilin 0,1-0,25% /Apoteket Duoderm pasta®/Convatec
CPD – kronisk papillomatös förändring	Adstringerande Etsande	Metylrosanilin 0,25% /Apoteket Lapisstift/Apoteket
Pyoderma gangrenosum	Hydrofiber	Aquacel®/Convatec

Länktips:

<http://www.stomanet.se>

<http://www.varor.lul.se>

Kirurgmottagningen/Stomimottagningen, Falu lasarett